VOL. 1

DIAMENTOWA SUTRA

BIBLIOTHECA

BIBLIOTHECA • BUDDHICA • POLONICA

THE DALAI LAMA

INTRODUCTION

The Diamond Cutter Sutra belongs to the collection of Buddhist scriptures known as the Perfection of Wisdom Sutras. Because of its relative brevity and conciseness it is popular in those countries that follow the Mahayana tradition of Buddhism such as China, Japan, Korea and, of course, Tibet, where many people recite it by heart as part of their daily prayers and reflections.

This wonderful scripture presents the view of emptiness and fervent encouragement to engage in the Bodhisattva conduct that are the principal themes of the Perfection of Wisdom literature. In addition, many devotees have a strong faith in the protective qualities of reciting this scripture.

Therefore, I am very pleased to learn that a Polish translation of the Diamond Cutter Sutra has been completed and will be published as the first volume of a series entitled *Bibliotheca Buddhica Polonica* to coincide with the fourth anniversary of the launching of the Buddhist Book Project Poland. I offer my congratulations to the translators and all who have participated in this work, with my prayers that the project will be successful in preparing Polish translations of other valuable and important Buddhist texts in the future.

March 19, 2004

J.Ś. DALAJLAMA – Wprowadzenie

Diamentowa Sutra należy do zbioru pism buddyjskich znanych jako Sutry Doskonałości Mądrości. Ze względu na swą małą objętość i precyzję wysłowienia jest ona popularna w tych krajach, które pielęgnują buddyjską tradycję Mahajany: w Chinach, Japonii, Korei i oczywiście w Tybecie. Tam właśnie mnóstwo osób recytuje ją z pamięci jako część codziennych modlitw i rozważań.

To wspaniałe dzieło ukazuje pustkę oraz gorące pragnienie postępowania tak, jak postępuje Bodhisattwa. To właśnie jest istotą sutr Doskonałości Mądrości. Nadto wielu pobożnych wierzy mocno w ochronną siłę otaczającą recytującego to pismo.

Dlatego cieszę się bardzo, że ukończono tłumaczenie Diamentowej Sutry. Jej publikacja rozpoczynająca serię *Bibliotheca Buddhica Polonica* zbiega się w czasie z czwartą rocznicą zapoczątkowania *The Buddhist Book Project Poland*. Pragnę pogratulować tłumaczom i wszystkim, którzy brali udział w tej pracy. Modlę się, aby powiódł się zamysł wydawania polskich przekładów innych cennych i ważnych tekstów buddyjskich.

Marzec 19, 2004 *J.Ś. Dalajlama*

Wstęp

„Diamentowa Sutra”, Szczecin 2004.

Polski przekład *Diamentowej Sutry* dokonany przez profesora Marka Mejora rozpoczyna serię *Bibliotheca Buddhica Polonica*. Tłumaczenia dokonano z siedemnastowiecznego, iluminowanego złotym atramentem manuskryptu podarowanego Książnicy Pomorskiej przez J.Ś. Dalajlamę Tenzina Giaco podczas inauguracji *The Buddhist Book Project Poland*.

Zamysł serii *Bibliotheca Buddhica Polonica* powstał w związku z realizowanym w Książnicy Pomorskiej i działającym pod patronatem J.Ś. Dalajlamy międzynarodowym projektem *The Buddhist Book Project Poland*. Celem serii jest prezentacja tekstów buddyjskich, w szczególności tych kanonicznych. Dzieła tłumaczone będą na język polski z oryginałów zapisanych w pali, sanskrycie, języku tybetańskim, chińskim i japońskim. Praca translatorska powierzona została orientalistom z polskich ośrodków akademickich. W przypadku szczególnie ważnych tekstów planuje się dołączenie do tekstu w oryginalnej wersji językowej nagrania audio.

Jako suplement do książki przygotowano nagrania audio. Oryginał tybetański recytuje dr Kalsang Wangyal, przekład polski czyta Ksawery Jasieński.

***

”Diamond Sutra”, Szczecin 2004.

Polish translation of Diamond Sutra by professor Marek Mejor is the first volume of the series *Bibliotheca Buddhica Polonica*. It was translated from the 17th century, illuminated with gold ink manuscript which was presented to the Pomeranian Library in Szczecin by His Holiness the Dalai Lama Tenzin Gyatso during the solemn inauguration of *The Buddhist Book Project Poland*.

The idea of the series *Bibliotheca Buddhica Polonica* was born in relation to the realised in the Pomeranian Library and developing under His Holiness the Dalai Lama’s patronage international undertaking *The Buddhist Book Project Poland*. The aim of the series is presenting Buddhist texts and especially the canonic ones. The works are going to be translated into Polish from original languages like: Pali, Sanskrit, Tibetan, Chinese and Japanese. The translatory work is going to be done by orientalists from Polish academic centres. In case of especially important texts we plan to add print of original accompanied by audio recordings.

Table of content:

1. Introduction of His Holiness the Dalai Lama.
2. Foreword.
3. Copy of Tibetan manuscript of the Diamond Sutra.
4. Polish translation of the Diamond Sutra by professor Marek Mejor.

As a supplement for the book audio recordings were prepared. The original is recited in Tibetan by dr Kalsang Wangyal, and Polish translation is read by Ksawery Jasienski.

Diamentowa Sutra

Bibliotheca Buddhica Polonica

Copyright © by Marek Mejor 2004

0. Po sanskrycku: Arja wadżraczczhedika pradżnia paramita nama mahajana sutra[1].
Po tybetańsku: Szlachetna Sutra Wielkiego Wozu pod nazwą ‘Doskonałość Mądrości Tnąca jak Diament’.

Pokłon Buddom i Bodhisattwom mahasattwom!

1. Te słowa usłyszałem razu pewnego. Błogosławiony przebywał w mieście Śrawasti, w parku księcia Zwycięskiego, w ogrodzie kupca Anathapindiki, wraz z wielkim zgromadzeniem mnichów w liczbie tysiąca dwustu pięćdziesięciu i z wielkim zastępem bodhisattwów mahasattwów.
I oto Błogosławiony o porannej porze przywdział spodnią i wierzchnią szatę zakonną i, wziąwszy miskę jałmużną, poszedł do wielkiego miasta Śrawasti po jałmużnę.
I Błogosławiony, obszedłszy wielkie miasto Śrawasti za jałmużną, wziął jadło i spożył to, co miał do jedzenia. Po zjedzeniu, usunąwszy resztki żebraczego jadła, odłożył szaty mnisze, przepłukał usta i zasiadł ze skrzyżowanymi nogami na przygotowanym miejscu, wyprostował ciało i pozostawał tak z nastawioną uwagą.
I oto wielu mnichów udało się w miejsce, gdzie przebywał Błogosławiony i gdy tam przyszli, złożyli pokłon u stóp Błogosławionego i trzykrotnie okrążyli go uroczyście i zasiedli po jednej stronie.

2. I wtedy czcigodny Subhuti przyłączył się do tego zgromadzenia i zasiadł razem. I oto czcigodny Subhuti powstał z siedzenia, wierzchnią szatę na jedno ramię zarzucił, na prawe kolano przyklęknął i, skłaniając się ze złożonymi dłońmi w kierunku Błogosławionego, wyrzekł te słowa:
— „Wspaniale, o Panie! wspaniale, Sugato!, że Błogosławiony, Tathagata, Święty, Doskonale Oświecony Budda wspomaga bodhisattwów mahasattwów tak wielkimi korzyściami duchowymi przez tak znakomite podarunki (korzyści duchowe) i że Tathagata tak bardzo wyróżnia bodhisattwów najwyższym wyróżnieniem!
O Panie! w jaki sposób ten, kto wyruszył w drogę wozem bodhisattwów ma na nim pozostawać? W jaki sposób ma urzeczywistniać? W jaki sposób ma pojmować myślą?”

3. Po tych słowach Błogosławiony rzekł do czcigodnego Subhutiego: — „Świetnie, Subhuti! Doskonale, Subhuti! Tak właśnie jest! Tak właśnie jest! Tathagata daje bodhisattwom mahasattwom korzyści duchowe wspomagając ich wspaniałymi podarunkami (korzyściami duchowymi). Dlatego, Subhuti, słuchaj uważnie i należycie skup swój umysł — powiem ci, w jaki sposób ten, kto wyruszył w drogę wozem bodhisattwów ma na nim pozostawać, w jaki sposób ma urzeczywistniać, w jaki sposób ma pojmować myślą.”
„Tak, Panie! Tak jest” — odpowiedział czcigodny Subhuti Błogosławionemu.
I Błogosławiony rzekł do Subhutiego te słowa: — „Tu, Subhuti, ten, kto wstąpił na wóz bodhisattwów, w ten sposób niechaj wzbudza myśl: ‘Ile jest istot objętych zbiorowo nazwą istot, czy to powstałych z jaja, czy to powstałych z łona, czy to powstałych z ciepła i wilgoci, czy

[1] W tekście manuskryptu tybetańskiego: Po sanskrycku: Ā rya badzra tstshe da ka pradzñā pa ra mi ta nā ma mahā ya na sūtra

to powstałych w nadnaturalny sposób, czy to mających postać, czy to niemających postaci, czy to obdarzonych świadomością, czy to nieobdarzonych świadomością, czy też ani obdarzonych, ani nieobdarzonych świadomością; ile jest światów istot rozpoznawalnych jako światy istot — te wszystkie istoty ja doprowadzę całkowicie do nirwany, w sferę nirwany pozbawionej jakichkolwiek pozostałości zespołów elementów istnienia'.
Doprowadziwszy w ten sposób całkowicie niezmiernie liczne istoty do nirwany, żadna istota nie jest doprowadzona całkowicie do nirwany – tak niechaj wzbudza myśl.
A to dlaczego? — Subhuti, jeśliby bodhisattwa nadawał komukolwiek miano 'istoty', to nie mógłby się zwać 'bodhisattwą'.
A to dlaczego? — Subhuti, ponieważ ten, kto nadaje komukolwiek miano 'istoty [ożywionej]', albo 'życia', albo 'osoby' nie zasługuje na miano 'bodhisattwy'."

4. „Ponadto, Subhuti, bodhisattwa powinien dawać dar tak, jakby nie był osadzony w substancji. Powinien on dawać dar nieosadzony w niczym — powinien dawać dar nieosadzony w formie materialnej, podobnie powinien dawać dar nieosadzony ani w dźwięku, ani w zapachu, ani w smaku, ani w dotyku, ani w elementach istnienia. Subhuti, bodhisattwa powinien dawać dar w taki sposób, jakby nie był pod żadnym względem osadzony nawet w pojęciu oznaki.
A to dlaczego? — Subhuti, ponieważ nie jest łatwo pojąć rozmiar nagromadzenia zasług bodhisattwy, który daje dar w niczym nieosadzony.
Subhuti, jak myślisz — czy łatwo jest pojąć rozmiar przestrzeni na wschodzie?"
Subhuti odrzekł: — „Nie, o Panie, nie jest łatwo."
I Błogosławiony rzekł te słowa: — „Subhuti, czy tak samo łatwo jest pojąć rozmiar przestrzeni na południu, na zachodzie, na północy, w zenicie, w nadirze, w pośredniej przestrzeni i ogółem w dziesięciu kierunkach?"
Subhuti odrzekł: — „Nie, o Panie, nie jest łatwo."
I Błogosławiony rzekł te słowa: — „Subhuti, tak samo nie jest łatwo pojąć rozmiar nagromadzenia zasług bodhisattwy, który daje dar w niczym nieosadzony."

5. „Subhuti, jak myślisz — czy jest tak, że Tathagatę można postrzegać jako Tathagatę dzięki doskonałości oznak?"
Subhuti odrzekł: — „Nie, Panie, nie jest tak, że Tathagatę można postrzegać jako Tathagatę dzięki doskonałości oznak. A to dlaczego? — Owa doskonałość oznak, o której mówił Tathagata, jest nią ze względu na to, że nie jest doskonałością oznak."
I Błogosławiony w te słowa ozwał się do czcigodnego Subhutiego: — „Subhuti, jak wielka jest doskonałość oznak, tak wielki jest fałsz względem doskonałości oznak; jak wielka jest doskonałość nie-oznak, tak wielki jest nie-fałsz co do doskonałości oznak. I dlatego Tathagaty nie należy postrzegać odnośnie oznak i nie-oznak."

6. Na te słowa czcigodny Subhuti rzekł do Błogosławionego: — „O Panie, czy w przyszłości, w ostatnim pięćsetleciu, gdy najwyższe Prawo ulegnie zanikowi, będą istnieć jakiekolwiek istoty, będące w stanie wywołać prawdziwe wyobrażenie o tego rodzaju głoszonych słowach pouczeń religijnych?"

I Błogosławiony rzekł te słowa: — „Subhuti, to, co mówisz — czy w przyszłości, w ostatnim pięćsetleciu, gdy najwyższe Prawo ulegnie zanikowi, będą istnieć jakiekolwiek istoty, będące w stanie wywołać prawdziwe wyobrażenie o tego rodzaju głoszonych słowach pouczeń religijnych? — nie mów tak! Albowiem, Subhuti, w przyszłości, w ostatnim pięćsetleciu, gdy najwyższe Prawo ulegnie zanikowi, będą istnieć bodhisattwowie mahasattwowie obdarzeni moralnością, obdarzeni cnotami, obdarzeni mądrością.

I ci właśnie bodhisattwowie mahasattwowie, Subhuti, chociaż nie oddają czci jednemu tylko Buddzie, chociaż nie wytwarzają korzenia dobra względem jednego tylko Buddy, — Subhuti, owi bodhisattwowie mahasattwowie będą tymi, którzy oddają cześć wielu setkom tysięcy Buddów i tymi, którzy wytwarzają korzeń dobra wobec wielu setek tysięcy Buddów.

Subhuti! ci, którzy osiągną jedną tylko myśl wiary co do tego rodzaju wypowiedzianych słów pouczenia [religijnego], oni są znani przez Tathagatę, Subhuti, oni są dostrzegani przez Tathagatę. Subhuti, wszystkie te istoty wytwarzają i gromadzą przeogromny zbiór zasług.

A to dlaczego? — Ponieważ, Subhuti, owi bodhisattwowie mahasattwowie nie wprowadzają pojęcia ‘ja’, ani nie wprowadzają pojęcia ‘istoty’, ani nie wprowadzają pojęcia ‘życia’, ani nie wprowadzają pojęcia ‘osoby’. I owi właśnie, Subhuti, bodhisattwowie mahasattwowie nie wprowadzają także pojęcia *dharmy* ani też pojęcia nie-*dharmy*. Oni nie wprowadzają także pojęcia i nie-pojęcia.

A to dlaczego? — Ponieważ, Subhuti, jeśliby owi bodhisattwowie mahasattwowie wprowadzali pojęcie *dharmy*, ono właśnie stałoby się dla nich chwytaniem się ‘ja’, chwytaniem się ‘istoty’, chwytaniem się ‘życia’, chwytaniem się ‘osoby’; ponieważ, jeśliby wprowadzili pojęcie nie-ja *dharmy*, ono właśnie stałoby się dla nich chwytaniem się ‘ja’, chwytaniem się ‘istoty’, chwytaniem się ‘życia’, chwytaniem się ‘osoby’.

A to dlaczego? — Subhuti, bodhisattwa nie powinien pojmować błędnie *dharmy*, ponieważ nie ujmuje nie-*dharmy*. Dlatego Tathagata powiedział z tą intencją: ‘Znający to pouczenie religijne jako tratwę powinni unikać nawet elementów istnienia, o ileż bardziej zaś jako nie-elementów istnienia’.”

7. I znowu Błogosławiony rzekł te słowa do czcigodnego Subhutiego: — „Subhuti, jak myślisz — czy najwyższym, doskonałym oświeceniem doskonale oświeconego jest jakikolwiek element istnienia? Czy jest taki element istnienia, o którym nauczał Tathagata?”

Po tych słowach czcigodny Subhuti powiedział do Błogosławionego: — „O Panie! Poznałem zaiste znaczenie słów Błogosławionego: ta *dharma* doskonale oświeconego najwyższym całkowitym oświeceniem, to nie jest ta *dharma*, która była głoszona przez Tathagatę.

A to skutkiem czego? — Ta *dharma*, która została przez Tathagatę doskonale przebudzona lub głoszona, nie jest do uchwycenia, nie jest do wypowiedzenia, ponieważ nie jest to ani *dharma*, ani też nie jest to nie-*dharma*.

A to skutkiem czego? — Ponieważ szlachetne osoby są dobrze określone przez to, co nieuwarunkowane.”

8. Błogosławiony rzekł te słowa: — „Subhuti, jak myślisz — gdyby jakikolwiek syn rodu dawał albo jakakolwiek córka rodu dawała dar napełniwszy siedmioma rodzajami klejnotów ten sys-

tem świata liczący trzy tysiące wielkich tysięcy, czy ów syn rodu lub owa córka rodu na tej podstawie wytworzy wielkie nagromadzenie zasług?”

Subhuti odrzekł: — „Wielkie, o Panie, wielkie, Sugato, ów syn rodu albo owa córka rodu z tego powodu wytworzy nagromadzenie zasług. A to skutkiem czego? — Ponieważ to właśnie nagromadzenie zasług nie jest nagromadzeniem. Dlatego Tathagata powiedział ‘nagromadzenie zasług, nagromadzenie zasług’.”

Błogosławiony rzekł: — „Subhuti! Ów syn rodu albo owa córka rodu, który dawałby dar, napełniwszy siedmioma rodzajami klejnotów ten system świata liczący trzy tysiące wielkich tysięcy, [jeśli] weźmie z tego pouczenia religijnego choćby nawet jedną zwrotkę o czterech wersach i innym ją objaśni i należycie będzie zachowywać jej treść, to na tej podstawie wytworzy obfite nagromadzenie zasług, niepoliczalne i niezmierne.

A to dlaczego? — Subhuti, najwyższe, doskonałe, całkowite oświecenie Tathagatów, Świętych, Doskonale Oświeconych z tego powstaje, a także z tego powstają Błogosławieni.

A to dlaczego? — Subhuti, ‘cechy Buddy, cechy Buddy’, ponieważ te cechy Buddy zostały przez Tathagatę wypowiedziane jako nie-cechy. Dlatego nazywają się ‘cechy Buddy’.”

9A. „Subhuti, jak sądzisz — czy ten, kto wstąpił w strumień Religii myśli tak: ‘Ja osiągnąłem owoc wstąpienia w strumień’?”

Subhuti odrzekł: — „Panie, to nie jest tak. A to z jakiego powodu? — Ponieważ, o Panie, on w nic nie wstąpił. Dlatego nazywa się ‘ten, który wstąpił w strumień’. On nie wstąpił ani w formę materialną, ani w dźwięk, ani w smak, ani w zapach, ani w dotyk, ani w elementy istnienia — dlatego nazywa się ‘ten, który wstąpił w strumień’.

A to z jakiego powodu? — Panie, jeśliby ten, kto wstąpił w strumień myślał tak: ‘Ja osiągnąłem owoc wstąpienia w strumień’, to stałoby się to jego (dla niego) chwytaniem się ‘ja’, chwytaniem się ‘istoty’, chwytaniem się ‘życia’, chwytaniem się ‘osoby’.”

9B. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy ten, który powraca tylko jeden raz myśli tak oto: ‘Ja osiągnąłem owoc powrotu tylko jeden raz’?”

Subhuti odrzekł: — „Panie, to nie jest tak. A to dlaczego? Ponieważ nie istnieje żaden element istnienia [dla] tego, który powraca tylko jeden raz. Dlatego nazywa się ‘ten, który powraca tylko jeden raz’.

Panie, jeśliby ten, który powraca tylko jeden raz myślał tak oto: ‘Ja osiągnąłem owoc powrotu jeden tylko raz’, to stałoby się to jego (dla niego) chwytaniem się ‘ja’, chwytaniem się ‘istoty’, chwytaniem się ‘życia’, chwytaniem się ‘osoby’.”

9C. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy ten, który ponownie nie powraca myśli tak oto: ‘Ja osiągnąłem owoc niepowracania ponownie’?”

Subhuti odrzekł: „Panie, to nie jest tak. A to z jakiego powodu? — Ponieważ nie istnieje żaden element istnienia [dla] tego, który ponownie nie powraca. Dlatego nazywa się ‘ten, który ponownie nie powraca’.”

9D. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy arhat (święty) myśli tak oto: ‘Ja osiągnąłem owoc stanu arhata’?”

„Panie, jeśliby arhat (święty) myślał tak oto: ‘Ja osiągnąłem owoc stanu arhata’, to stałoby się to jego (dla niego) chwytaniem się ‘ja’, chwytaniem się ‘istoty’, chwytaniem się ‘życia’, chwytaniem się ‘osoby’.”

9E. „Panie, ja dzięki doskonałemu oświeceniu Tathagaty, Świętego, jestem wskazany jako najwyższy pośród tych, którzy pozostają bez skazy.
Panie, chociaż ja jestem arhatem (świętym) uwolnionym od namiętności, to — o Panie, nie myślę tak oto: ‘Ja jestem arhatem (świętym)’.
O Panie! gdybym myślał tak oto: ‘Ja osiągnąłem stan arhata’, Tathagata nie przepowiedziałby w odniesieniu do mnie tych słów: ‘Syn rodu, Subhuti, jest najlepszy pośród tych, którzy pozostają bez skazy, w niczym nie pozostaje bez skazy’.”

10A. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy istnieje taki element istnienia, który mógłby otrzymać Tathagata od Tathagaty, Świętego, Doskonale Oświeconego Dipamkary?”
Subhuti odrzekł: — „Panie, to nie jest tak. Nie istnieje żaden taki element istnienia, który mógłby otrzymać Tathagata od Tathagaty, Świętego, Doskonale Oświeconego Dipamkary.”

10B. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, gdyby jakiś bodhisattwa wypowiedział te oto słowa: ‘Ja urzeczywistniłem pola Buddy cudownej harmonii’, powiedziałby nieprawdę.
A to dlaczego? — Subhuti, ‘pola Buddy cudownej harmonii, pola Buddy cudownej harmonii’, ponieważ Tathagata powiedział, że są one polami nie-harmonii. Dlatego nazywają się ‘polami Buddy cudownej harmonii’.”

10C. „Dlatego, Subhuti, bodhisattwa mahasattwa w ten sposób niechaj wzbudza myśl na niczym nie opartą — niechaj wzbudza myśl nieopartą ani na formie materialnej, ani na dźwięku, ani na zapachu, ani na smaku, ani na dotyku, niechaj wzbudza myśl nieopartą na elementach istnienia.”
„Subhuti, gdyby było tak, że jakiś człowiek miałby tego rodzaju wielkie ciało, jak król gór - góra Meru, to jak myślisz, Subhuti, czy to ciało byłoby wielkie?”
Subhuti odrzekł: — Tak, Panie, to ciało byłoby wielkie, tak, Sugato, to ciało byłoby wielkie. A to dlaczego? Albowiem Tathagata powiedział: ‘Jako że nie jest to realność, przeto ciało to jest wielkie; ponieważ nie jest to realność, dlatego jest ciałem’.”

11. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz, gdyby było tyleż rzek o nazwie Ganges, ile jest piasku w rzece Ganges, to czy dużo byłoby w nich piasku?”
Subhuti odrzekł: — „Panie, gdyby było tak wiele rzek o nazwie Ganges, to o ileż więcej byłoby w nich piasku.”
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, nastaw swój umysł i weź pod rozwagę! Gdyby jakiś mężczyzna lub jakaś kobieta, napełniwszy siedmioma rodzajami klejnotów tyle systemów świata, ile piasku jest w rzece Ganges, ofiarowali je w darze Tathagatom, Świętym, Doskonale Oświeconym Buddom, to jak myślisz, Subhuti, czy ów mężczyzna lub owa kobieta wytworzyliby wielkie zasługi?”
Subhuti odrzekł: — „Tak, Panie, wielkie, tak, Sugato, wielkie! Ów mężczyzna lub owa kobieta z tego powodu wytworzyliby wielkie zasługi.”

Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, gdyby ktoś, napełniwszy siedmioma rodzajami klejnotów tyle systemów świata ofiarował je w darze Tathagatom, Świętym, Doskonale Oświeconym Buddom, i wziąwszy z tego pouczenia religijnego jedną tylko zwrotkę o czterech wersach głosiłby ją innym, objaśniałby ją innym, to z tego powodu wytworzyłby on wielkie zasługi, niepoliczalne, niezmierzone."

12. „Co więcej, Subhuti, gdyby gdziekolwiek, wziąwszy z tego pouczenia religijnego zaledwie jedną zwrotkę o czterech wersach, głosiłby lub objaśniał ją innym, to owo miejsce na ziemi stałoby się świątynią [dla] świata wraz z bogami, ludźmi i półbogami, a cóż dopiero powiedzieć, gdy ktoś ją [tę zwrotkę] weźmie, zapisze, zachowa, wyrecytuje, weźmie pod rozwagę, należycie zrozumie — zostanie obdarzony nadzwyczajną wspaniałością, zaś w tym miejscu ziemi przebywać będzie Nauczyciel, lub ktoś taki jak Mistrz."

13A. Gdy to powiedział, czcigodny Subhuti wyrzekł do Błogosławionego te słowa: — „Panie, jak się zwie to pouczenie religijne? W jaki sposób należy je pojmować?"
Na te słowa Błogosławiony rzekł do czcigodnego Subhutiego: — „Subhuti, to pouczenie religijne nazywa się 'Doskonałość Mądrości' i w ten sposób niechaj będzie pojmowane. A to dlaczego? — Subhuti, Tathagata wygłosił tę Doskonałość Mądrości ze względu na nie-doskonałość. Dlatego zwie się 'Doskonałość Mądrości'."

13B. „Subhuti, jak myślisz — czy Tathagata głosił istnienie jakiegoś elementu istnienia?"
Subhuti odrzekł: — „Nie, Panie, nie istnieje żaden element istnienia, którego istnienie głosiłby Tathagata."

13C. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — jeśli chodzi o drobiny ziemi, czy jest dużo drobin ziemi w systemie świata liczącym trzy tysiące wielkich tysięcy?"
Subhuti odrzekł: — „Panie, dużo jest tych drobin ziemi! Wiele, Sugato! A to dlaczego? — Albowiem, Panie, te drobiny ziemi zostały przez Tathagatę ogłoszone jako nie-drobiny. Dlatego nazywają się 'drobiny ziemi'. Owe systemy świata Tathagata ogłosił jako nie-systemy. Dlatego zwą się 'systemy świata'."

13D. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy Tathagata, Święty, Doskonale Oświecony Budda jest postrzegany jako obdarzony trzydziestoma dwiema oznakami wielkiego człowieka?"
Subhuti odrzekł: — „Nie, Panie, nie jest tak. A to dlaczego? — Ponieważ te trzydzieści dwie oznaki wielkiego człowieka, o których nauczał Tathagata, zostały przez Tathagatę ogłoszone jako nie-oznaki. Dlatego nazywają się 'trzydzieści dwie oznaki wielkiego człowieka'."

13E. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, gdyby jakiś mężczyzna lub jakaś kobieta, całkowicie wyzbyci ciała, tak, jak dużo jest piasku w rzece Ganges, wziąwszy z tego pouczenia religijnego zaledwie jedną zwrotkę o czterech wersach innym by ją objaśniali, to z tego powodu wytworzyliby wielkie zasługi, niepoliczalne, niezmierzone."

14A. Na to czcigodny Subhuti, poruszony mocą Nauki, uronił łzy. Potem otarł łzy i te słowa rzekł do Błogosławionego: — „To pouczenie religijne, które wygłosił Tathagata, jakże jest wspaniałe,

o Panie! Jakże jest wspaniałe, Sugato! O Panie, zrodziło się we mnie poznanie, nigdy przedtem nie słyszałem takiego pouczenia. A to dlaczego? — Panie, te istoty, które wytworzą właściwe pojęcie odnośnie tej wygłoszonej Sutry, będą obdarzone wspaniałością. A to z jakiego powodu? — Albowiem, Panie, to, co stanowi właściwe pojęcie, to jest właśnie nie-pojęcie. Dlatego Tathagata nauczał, że się nazywa ‘właściwe pojęcie’.”

14B. „O Panie, nie jest dla mnie rzeczą zdumiewającą to, że ja nad tym wygłoszonym pouczeniem religijnym rozmyślam z ufnością i odnoszę się doń z szacunkiem. Panie, te istoty, które w przyszłości, w ostatnim czasie, w ostatnich pięciuset latach to pouczenie religijne wezmą, zapiszą, zachowają, objaśnią, wyrecytują, w pełni zrozumieją, one to zostaną obdarzone najwyższą wspaniałością.”

14C. „Co więcej, o Panie, owe istoty nie zwrócą się ku pojęciu ‘ja’, ku pojęciu ‘istoty’, ku pojęciu ‘życia’, nie zwrócą się ku pojęciu ‘osoby’. A to dlaczego? — Albowiem, o Panie, to pojęcie odnośnie ‘ja’, to pojęcie odnośnie ‘istoty’, to pojęcie odnośnie ‘życia’, to pojęcie odnośnie ‘osoby’ jest wolne od wszelkiego pojęcia. A to dlaczego? — Albowiem Błogosławieni Buddowie wolni są od wszelkiego pojęcia.”

14D. Gdy to powiedział, Błogosławiony te słowa rzekł do czcigodnego Subhutiego: — „Zaiste, Subhuti, tak właśnie jest! Tak właśnie jest! Te istoty, które tej wygłoszonej Sutry nie przelękną się, nie ulękną się jej i nie przestraszą, zostaną obdarzone najwyższą wspaniałością. A to dlaczego? — Subhuti, ta najwyższa Doskonałość Mądrości została ogłoszona przez Tathagatę, albowiem ta najwyższa Doskonałość Mądrości, ogłoszona przez Tathagatę, była także nauczana przez niepoliczalnych, niezmierzonych Błogosławionych Buddów. Dlatego zwie się ‘najwyższa Doskonałość Mądrości’.”

14E. „Co więcej, Subhuti, owa doskonałość wytrwałości (cierpliwości) Tathagaty to jest nie-doskonałość. A to dlaczego? — Albowiem, Subhuti, gdy król Kalingi[2] obcinał po kolei członki mego ciała, wtedy nie powstało we mnie pojęcie odnośnie ‘ja’, pojęcie odnośnie ‘istoty’, pojęcie odnośnie ‘życia’, pojęcie odnośnie ‘osoby’, ani też nie powstało we mnie ani żadne pojęcie, ani nie-pojęcie. A to dlaczego? — Albowiem, Subhuti, gdyby podówczas powstało we mnie pojęcie odnośnie ‘ja’, to wtedy powstałoby pojęcie złego zamiaru, i podobnie — gdyby podówczas powstało we mnie pojęcie odnośnie ‘istoty’, pojęcie odnośnie ‘życia’, pojęcie odnośnie ‘osoby’, to wtedy również powstałoby pojęcie złego zamiaru.
A to dlaczego? — Subhuti, znam pięćset moich żywotów w przeszłości — gdy byłem mędrcem-ascetą Kszantiwadinem, nie powstało we mnie pojęcie odnośnie ‘ja’, pojęcie odnośnie ‘istoty’, pojęcie odnośnie ‘życia’, pojęcie odnośnie ‘osoby’. Dlatego, Subhuti, niechaj bodhisattwa mahasattwa porzucając całkowicie wszelkie pojęcia, wzbudza myśl o najwyższym, doskonałym oświeceniu. Niechaj wzbudza myśl niemającą oparcia w formie materialnej, niechaj wzbudza myśl niemającą oparcia w dźwięku, w zapachu, w smaku, w dotyku, niechaj wzbudza myśl niemającą oparcia także w elementach istnienia, niechaj wzbudza myśl niemającą oparcia także

[2] W oryginale sanskr. (wersja z Gilgit) *kāli-rājan* ‘król nieprawości’.

w nie-elementach istnienia. Niechaj wzbudza myśl niemającą oparcia w niczym. A to dlaczego? — Ponieważ jakiekolwiek oparcie to jest nie-oparcie. Dlatego Tathagata wypowiedział te słowa: ‘Bodhisattwa niechaj daje dar, w niczym nie znajdując oparcia’.”

14F. „Ponadto, Subhuti, bodhisattwa powinien się wyzbyć daru dla dobra wszystkich istot. A to dlaczego? — To pojęcie odnośnie ‘istoty’ to jest nie-pojęcie. Owe istoty, które przez Tathagatę ogłoszone zostały jako wszystkie istoty, to są nie-istoty. A to dlaczego? — Subhuti, Tathagata zgodnie z rzeczywistością głosi, prawdziwie głosi, zgodnie z prawdą głosi. Albowiem Tathagata nie głosi fałszywie.”

14G. „Co więcej, Subhuti, jakkolwiek jest ta Nauka, którą Tathagata doskonale oświecił lub objaśnił, tutaj nie jest ona ani prawdziwa, ani fałszywa. To jest tak, Subhuti, jak na przykład gdy jakiś człowiek obdarzony wzrokiem wejdzie w ciemność, i nic nie widzi; podobnie winien być postrzegany bodhisattwa wyrzekający się daru, gdy sam jest pogrążony w elementach istnienia. Co więcej, Subhuti, to jest tak jak wtedy, kiedy na przykład człowiek obdarzony wzrokiem, gdy noc odejdzie i nastanie dzień, widzi rozmaite barwokształty; podobnie winien być postrzegany bodhisattwa wyrzekający się daru, gdy nie jest pogrążony w elementach istnienia.”

14H. „Co więcej, Subhuti, owych synów rodów lub owe córki rodów, którzy wezmą to pouczenie religijne, zapiszą, zachowają, objaśnią, wyrecytują, w pełni zrozumieją i będą je szeroko objaśniać innym, Tathagata zna, Tathagata ich dostrzega. Wszystkie te istoty wytworzą niezmierzone nagromadzenie zasług.”

15A. „Ponadto, Subhuti, jeśli jakiś mężczyzna lub jakaś kobieta w porze porannej wyrzeknie się cielesności[3], tak licznej jak piasek w rzece Ganges, a także jeśli w południe i wieczorem wyrzeknie się cielesności tak licznej, jak piasek w rzece Ganges, i ten, kto wyrzeknie się cielesności na wiele setek tysięcy milionów miliardów eonów ze względu na tego rodzaju pouczenie religijne, i ten, kto usłyszawszy to pouczenie religijne nie odrzuci go i z tego powodu wytworzy wielkie zasługi, niepoliczalne i niezmierzone, to cóż dopiero powiedzieć, gdy ktoś je zapisze, weźmie, podejmie, zachowa, wyrecytuje, rozgłosi i innym szeroko objaśni.”

15B. „Co więcej, Subhuti, to pouczenie religijne jest nieogarnione myślą i niezrównane. Należy wiedzieć, że jego odpłata jest nieogarniona myślą. To pouczenie religijne Tathagata ogłosił dla dobra istot, które udały się w drogę najlepszym wozem, dla dobra istot, które wsiadły na najwspanialszy wóz. Ci, którzy to pouczenie wezmą, podejmą, podtrzymają, recytują i będą je szeroko i należycie objaśniać innym, tych Tathagata zna, tych Tathagata dostrzega. Wszystkie te istoty zostaną obdarzone niezmierzonym nagromadzeniem zasług, obdarzone nieogarnionym myślą nagromadzeniem zasług, niezrównanym, niewymiernym, niezmierzonym. Wszystkie te istoty będą nosić na ramieniu moje oświecenie. A to dlaczego? — Subhuti, ci którzy pragną niższego [ideału religijnego] nie powinni słuchać tego pouczenia religijnego, ani też ci, którzy głoszą błędny pogląd odnośnie ‘ja’, ani ci, którzy głoszą błędny pogląd odnośnie ‘istoty’, ani ci,

[3] Tyb. *lus* ‘ciało’; sanskr. *ātma-bhāva* ‘własne jestestwo’.

którzy głoszą błędny pogląd odnośnie ‘życia’, a także ci, którzy głoszą błędny pogląd odnośnie ‘osoby’ nie powinni ani słuchać, ani pojmować, ani podtrzymywać, ani recytować, ani brać pod rozwagę, ponieważ taka rzecz się nie zdarza.”

15C. „Co więcej, Subhuti, to miejsce na ziemi, w którym ta Sutra będzie głoszona, to miejsce — wraz z bogami, ludźmi i półbogami świata — stanie się godnym najwyższej czci, to miejsce na ziemi stanie się godne szacunku, stanie się godne uroczystego okrążania, to miejsce na ziemi stanie się jak świątynia.”

16A. „Co więcej, Subhuti, jeśli jacyś synowie rodów albo córki rodów tego rodzaju, takie słowa Sutry pojmą, podchwycą, zachowają, wyrecytują, wezmą całkowicie pod rozwagę, będą poddani udręce, będą bardzo cierpieli. A to dlaczego? — Jeśli istoty, które w poprzednim żywocie popełniły niedobre uczynki, powodujące ponowne narodziny w złych przeznaczeniach, w tym obecnym czasie poddane są udręce, oczyszczą się one z popełnionych w poprzednim żywocie niedobrych uczynków, powodujących narodziny w złych przeznaczeniach, a nawet osiągną oświecenie Buddy.”

16B. „A to dlaczego? — Subhuti, ja wiem [w nadprzyrodzony sposób], że w przeszłości, w niepoliczalnych, zupełnie niepoliczalnych eonach, na długo przed Tathagatą, Świętym, Doskonale Oświeconym Buddą Dipamkarą, powodowałem zadowolenie osiemdziesięciu czterech setek tysięcy milionów miliardów Buddów. A przez to, że nie sprawiałem im braku zadowolenia, nie sprawiałem przykrości. Subhuti, ponieważ ja powodowałem zadowolenie tych Błogosławionych Buddów, nie sprawiałem przykrości — to jeśli w ostatnim okresie, w ostatnich pięciuset latach, ktoś tę Sutrę pojmie, podchwyci, podtrzyma, wyrecytuje, weźmie całkowicie pod rozwagę, — Subhuti, to uprzednie nagromadzenie zasług w odniesieniu do tego nagromadzenia zasług nie może się równać nawet jego setnej części, ani tysięcznej części, ani stutysięcznej części, ani policzalnej, ani wymiernej, ani możliwej do zliczenia; to nie wytrzymuje porównania, ani nie ma niczego, co mu dorówna, ani żadnej możliwości porównania.”

16C. „Subhuti, gdybym ogłosił, że w owym czasie nagromadzenie zasług owych synów rodów albo córek rodów będzie tak wielkie i że nagromadzenie zasług owych synów rodów albo córek rodów zostanie mocno pochwycone przez nich, to istoty popadłyby w oszołomienie, doznałyby pomieszania myśli.
Co więcej, Subhuti, trzeba wiedzieć, że to pouczenie religijne jest nieogarnione myślą i jego odpłata też jest nie do ogarnięcia myślą.”

17A. I znowu czcigodny Subhuti rzekł do Błogosławionego: — „O Panie, w jaki sposób ci, którzy wybrali się w drogę wozem bodhisattwów powinni pozostawać na nim? W jaki sposób mają urzeczywistniać? W jaki sposób ujmować myślą?”
Po tych słowach Błogosławiony rzekł do czcigodnego Subhutiego: — „Tu, Subhuti, ten, kto wstąpił na wóz bodhisattwów niechaj wzbudza taką oto myśl: ‘Ja całkowicie wyzwolę z cierpienia (doprowadzę do nirwany) wszystkie istoty, doprowadzę do sfery nirwany wolnej od

wszelkich pozostałości. W ten sposób, chociaż niezmierzone istoty zostaną doprowadzone do nirwany, to żadna istota nie zostanie doprowadzona do nirwany.'

A to dlaczego? — Albowiem, Subhuti, gdyby bodhisattwa zwrócił się ku pojęciu 'istoty', nie mógłby się nazywać bodhisattwą, i tak dalej, aż do słów: — gdyby się zwrócił ku pojęciu 'osoby', to nie mógłby się nazywać bodhisattwą. A to dlaczego? — Subhuti, ponieważ nie istnieje żaden element istnienia, który zwałby się 'ten, który wyruszył w drogę wozem bodhisattwów'."

17B. „Subhuti, jak myślisz — czy istnieje jakiś element istnienia, dzięki któremu Tathagata uzyskałby od Tathagaty Dipamkary doskonałe oświecenie odnośnie najwyższego całkowitego oświecenia?"

Po tych słowach czcigodny Subhuti rzekł do Błogosławionego: — „O Panie, nie istnieje żaden element istnienia, dzięki któremu Tathagata uzyskałby od Tathagaty Dipamkary doskonałe oświecenie odnośnie najwyższego całkowitego oświecenia."

Na te słowa Błogosławiony rzekł do czcigodnego Subhutiego: — „Tak, Subhuti, tak właśnie jest! Tak właśnie jest! Nie istnieje żaden element istnienia, dzięki któremu Tathagata uzyskałby od Tathagaty Dipamkary doskonałe oświecenie odnośnie najwyższego całkowitego oświecenia. Subhuti, gdyby istniał jakikolwiek element istnienia, dzięki któremu Tathagata uzyskałby od Tathagaty Dipamkary doskonałe oświecenie odnośnie najwyższego całkowitego oświecenia, Tathagata Dipamkara nie ogłosiłby mi tej oto przepowiedni: 'Ty, bramiński chłopcze, zostaniesz w przyszłości Tathagatą, Świętym, Doskonale Oświeconym Buddą imieniem Siakjamuni.' I w ten sposób, Subhuti, ponieważ nie istnieje żaden element istnienia, dzięki któremu Tathagata uzyskałby od Tathagaty Dipamkary doskonałe oświecenie odnośnie najwyższego całkowitego oświecenia, Tathagata Dipamkara ogłosił mi tę oto przepowiednię: 'Ty, bramiński chłopcze, zostaniesz w przyszłości Tathagatą, Świętym, Doskonale Oświeconym Buddą'."

17C. „A to dlaczego? — Subhuti, 'Tathagata' zwie się tak dlatego, że jest to określenie oznaczające 'tak jak jest w rzeczywistości'."

17D. „Co więcej, Subhuti, ktokolwiek wypowiedziałby te słowa: 'Tathagata, Święty, Doskonale Oświecony Budda jest całkowicie oświecony odnośnie najwyższego doskonałego oświecenia', ten powiedziałby nieprawdę.

A to dlaczego? — Ponieważ, Subhuti, nie istnieje żaden element istnienia, dzięki któremu Tathagata uzyskałby od Tathagaty Dipamkary doskonałe oświecenie odnośnie najwyższego całkowitego oświecenia. Albowiem, Subhuti, w tym, że istnieje jakiś element istnienia, dzięki któremu Tathagata uzyskał doskonałe oświecenie lub o którym nauczał, nie ma ani prawdy, ani fałszu. Dlatego Tathagata głosi, że wszystkie elementy istnienia to są elementy istnienia Buddy. Subhuti, te 'wszystkie elementy istnienia' to są nie-elementy, dlatego powiedziano 'wszystkie elementy istnienia to są elementy istnienia Buddy'."

17E. „Subhuti, a gdyby tak na przykład był jakiś człowiek mający ciało, mający wielkie ciało?"

Czcigodny Subhuti odrzekł: — „O Panie, ów człowiek, o którym Tathagata powiedział, że jest człowiekiem mającym ciało, mającym wielkie ciało, o nim Tathagata powiedział, że nie ma ciała. Dlatego powiedziane zostało ‘mający ciało, mający wielkie ciało’.”

17F. Błogosławiony rzekł: — „Tak, Subhuti, tak właśnie jest! Tak właśnie jest! Gdyby jakiś bodhisattwa tak mówił: ‘Ja doprowadzę wszystkie istoty należycie do nirwany’, ten nie mógłby się nazywać bodhisattwą.
A to dlaczego? — Subhuti, czy istnieje jakiś element istnienia, który zwie się ‘bodhisattwa’?”
Subhuti odrzekł: — „Nie, Panie, nie istnieje.”
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, dlatego Tathagata powiedział, że wszystkie elementy istnienia są pozbawione istoty, są pozbawione życia, są pozbawione osoby.”

17G. „Co więcej, Subhuti, gdyby jakiś bodhisattwa powiedział: ‘Ja wytworzę pola Buddy cudownej harmonii’, to o nim trzeba by podobnie powiedzieć, że nie zasługuje na miano bodhisattwy.
A to dlaczego? — Albowiem, Subhuti, owe ‘pola Buddy cudownej harmonii, pola Buddy cudownej harmonii’, które ogłosił Tathagata, są nie-polami. Dlatego zwą się ‘pola Buddy cudownej harmonii’.”

17H. „Subhuti, gdyby jakiś bodhisattwa mówił: ‘Wszystkie elementy istnienia są pozbawione ‘ja’, wszystkie elementy istnienia są pozbawione ‘ja’, tego nazwałby Tathagata, Święty, Doskonale Oświecony Budda ‘bodhisattwą mahasattwą’.”

18A. „Subhuti, jak myślisz — czy Tathagata posiada oko cielesne?”
Subhuti odrzekł: — „Tak, Panie, tak właśnie jest. Tathagata posiada oko cielesne.”
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy Tathagata posiada boskie oko?”
Subhuti odrzekł: — „Tak, Panie, tak właśnie jest. Tathagata posiada boskie oko.”
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy Tathagata posiada oko mądrości?”
Subhuti odrzekł: — „Tak, Panie, tak właśnie jest. Tathagata posiada oko mądrości.”
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy Tathagata posiada oko *dharmy*?”
Subhuti odrzekł: — „Tak, Panie, tak właśnie jest. Tathagata posiada oko *dharmy*.”
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy Tathagata posiada oko Buddy?”
Subhuti odrzekł: — „Tak, Panie, tak właśnie jest. Tathagata posiada oko Buddy.”

18B. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — gdyby było tak wiele rzek o nazwie Ganges, ile jest piasku w rzece Ganges i gdyby było tyle systemów świata, ile w nich piasku, to czy dużo byłoby światów?”
Subhuti odrzekł: — „Tak, Panie, tak właśnie — dużo by było owych światów.”
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, choć wiele jest istot w tych światach, ja znam strumień myśli ich wszystkich, myśli o rozmaitych zamysłach.
A to dlaczego? — Albowiem, Subhuti, mówiąc ‘strumień myśli, strumień myśli’ Tathagata ogłosił nie-strumień. Dlatego zwie się ‘strumień myśli’.
A to dlaczego? — Subhuti, ponieważ nie postrzega się ani myśli przeszłych, ani nie postrzega się myśli przyszłych, ani nie postrzega się myśli teraźniejszych.”

19. „Subhuti, jak myślisz — gdyby jakiś syn rodu albo jakaś córka rodu, napełniwszy ten system świata liczący trzy tysiące wielkich tysięcy siedmioma rodzajami klejnotów ofiarował je w darze [Tathagatom, Świętym, Doskonale Oświeconym Buddom], to czy z tego powodu wytworzyłby wielką zasługę?"
Subhuti odrzekł: — „Wielką, o Panie! Wielką, Sugato!"
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, tak właśnie jest! Tak właśnie jest! Ów syn rodu albo owa córka rodu z tego powodu wytworzyliby wielkie nagromadzenie zasług.
Co więcej, Subhuti, gdyby wielkie nagromadzenie zasług stało się wielkim nagromadzeniem zasług, to Tathagata nie głosiłby tych słów: 'wielkie nagromadzenie zasług, wielkie nagromadzenie zasług'."

20A. „Subhuti, jak myślisz — czy Tathagata jest postrzegalny poprzez całkowicie rozwinięte ciało materialne?"
Subhuti odrzekł: — „Nie, Panie, Tathagata nie jest postrzegalny poprzez całkowicie rozwinięte ciało materialne. A to dlaczego? — Albowiem, Panie, Tathagata mówiąc słowa 'całkowicie rozwinięte ciało materialne, [całkowicie rozwinięte ciało materialne]' ogłosił nie-całkowicie rozwinięte. Dlatego zwie się 'całkowicie rozwinięte ciało materialne'."

20B. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy Tathagata jest postrzegalny poprzez doskonałość oznak?"
Subhuti odrzekł: — „Nie, Panie, Tathagaty nie można postrzegać poprzez doskonałość oznak. A to dlaczego? — Albowiem owa doskonałość oznak ogłoszona została przez Tathagatę jako nie-doskonałość oznak. Dlatego zwie się 'doskonałość oznak'."

21A. Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, jak myślisz — czy u Tathagaty pojawia się taka myśl: 'Ja głoszę *dharmę*'? — Nie, Subhuti, tak nie jest. Albowiem *dharma*, której nauczał Tathagata to nie jest żadna *dharma*.
Subhuti, gdyby ktoś tak mówił: 'Tathagata głosił *dharmę*', to ten, mówiąc nieprawdę, obrażałby mnie.
A to dlaczego? — Albowiem, Subhuti, mówiąc słowa 'nauczanie *dharmy*', ten element istnienia, który jest postrzegany jako 'nauczanie *dharmy*, nauczanie *dharmy*', to nie jest żaden element istnienia."

21B. Po tych słowach czcigodny Subhuti powiedział do Błogosławionego: — „O Panie, czy w przyszłości, gdy jakieś istoty usłyszą tego rodzaju słowa *dharmy*, wzbudzą w swoich umysłach wiarę?"
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, to nie są ani istoty, ani nie-istoty. A to dlaczego? — Albowiem, Subhuti, Tathagata mówiąc słowo 'istoty' głosił, że to są nie-istoty. Dlatego zwą się 'istoty'."

22. „Subhuti, jak myślisz — czy istnieje jakiś element istnienia, o którym Tathagata nauczał jako o najwyższym, całkowity oświeceniu Doskonale Oświeconego Buddy?"

Czcigodny Subhuti odrzekł: — „Nie, Panie, nie istnieje żaden element istnienia, o którym Tathagata nauczał jako o najwyższym całkowitym oświeceniu Doskonale Oświeconego Buddy.”
Błogosławiony rzekł: — „Tak, Subhuti, tak właśnie jest! Tak właśnie jest! Tu nie istnieje ani nie jest postrzegany żaden, nawet najmniejszy element istnienia. Dlatego zwie się ‘najwyższe, całkowite, doskonałe oświecenie’.”

23. „Co wiecej, Subhuti, ów element istnienia jest taki sam, ponieważ tu nie ma żadnego niejednakiego ani jednakiego. Dlatego zwie się ‘najwyższe, całkowite, doskonałe oświecenie’. Owo najwyższe, całkowite, doskonałe oświecenie jest takie samo (jednakowe) ze względu na nieistnienie ‘ja’, ze względu na nieistnienie ‘istoty’, ze względu na nieistnienie ‘życia’, ze względu na nieistnienie ‘osoby’ i jest ono w pełni, doskonale oświecone dzięki wszystkim dobrym elementom istnienia.
Subhuti, powiedziane zostało ‘dobre elementy istnienia, dobre elementy istnienia’. Tathagata nauczał o nich jako nie-elementach właśnie. Dlatego zwą się ‘dobre elementy istnienia’.”

24. „Co więcej, Subhuti, gdyby jakiś syn rodu albo jakaś córka rodu zgromadził tyle stosów siedmiu rodzajów klejnotów, ilu jest królów gór Meru w systemie świata liczącym trzy tysiące wielkich tysięcy i ofiarował w darze [Tathagatom, Świętym, Doskonale Oświeconym Buddom,] i gdyby ów [syn rodu albo owa córka rodu], wziąwszy zaledwie jedną zwrotkę o czterech wersach z tego pouczenia religijnego o Doskonałości Mądrości, objaśniał ją innym, to przez to — Subhuti — jego poprzednie nagromadzenie zasługi nawet na setną część nie zbliżyłoby się do tego nagromadzenia zasługi, i tak dalej, aż do słów: — nie wytrzymuje żadnego porównania.”

25. „Subhuti, jak myślisz — czy Tathagata miewa taką myśl: ‘Istoty zostały przeze mnie uwolnione’? — Nie, Subhuti, tak na to nie można patrzeć. A to dlaczego? — Albowiem, Subhuti, żadna istota nie została uwolniona przez Tathagatę. Subhuti, gdyby jakakolwiek istota została przez Tathagatę uwolniona, to byłoby to dla Tathagaty chwytaniem się ‘ja’, chwytaniem się ‘istoty’, chwytaniem się ‘życia’, chwytaniem się ‘osoby’. Subhuti, jakkolwiek chwytanie się ‘ja’ jako nie-chwytanie się głosił Tathagata, to jednak głupcy, pospolici ludzie, podejmują to. Subhuti, ci głupcy, pospolici ludzie, określeni zostali przez Tathagatę właśnie jako nie-ludzie. Dlatego zwą się ‘głupi, pospolici ludzie’.”

26A. „Subhuti, jak myślisz — czy można Tathagatę postrzegać poprzez posiadanie doskonałości oznak?”
Subhuti odrzekł: — „Nie, Panie, nie można Tathagaty postrzegać poprzez posiadanie doskonałości oznak.”
Błogosławiony rzekł: — „Tak, Subhuti, tak właśnie jest! Tak właśnie jest! Nie można Tathagaty postrzegać poprzez posiadanie doskonałości oznak. Subhuti, gdyby można było Tathagatę postrzegać poprzez posiadanie doskonałości oznak, to również król, władca świata, byłby Tathagatą. Dlatego nie można Tathagaty postrzegać poprzez posiadanie doskonałości oznak.”
Po tych słowach czcigodny Subhuti powiedział do Błogosławionego: — „O Panie, tak, jak zrozumiałem sens tego, co powiedział Błogosławiony — nie można Tathagaty postrzegać poprzez posiadanie doskonałości oznak.”

Wtedy, z tej okazji Błogosławiony wypowiedział te oto strofy:

„Ci, którzy ujrzeli mnie poprzez formę materialną,
ci, którzy poznali mnie poprzez dźwięk słów,
znaleźli się na fałszywej drodze —
ci ludzie nie ujrzą mnie.”

26B.

„Buddowie są widziani dzięki *dharmie*,
albowiem Przewodnicy są ciałem *dharmy*.
Natura *dharmy* jest niepoznawalna
i nie można jej poznać.”

27. „Subhuti, jak myślisz — jeśli sądzisz, że Tathagata, Święty, został zupełnie oświecony co do doskonałego oświecenia dzięki posiadaniu doskonałości oznak, to nie powinieneś, Subhuti, w ten sposób na to patrzeć. Albowiem, Subhuti, Tathagata, Święty, nie został zupełnie oświecony co do doskonałego oświecenia dzięki posiadaniu doskonałości oznak.
Subhuti, jeśli sądzisz, że ci, którzy wyruszyli w drogę wozem bodhisattwów powzięli zamysł zniszczenia lub unicestwienia jakiegoś elementu istnienia, to nie powinieneś, Subhuti, w ten sposób na to patrzeć. Ci, którzy wyruszyli w drogę wozem bodhisattwów, nie powzięli zamiaru zniszczenia lub unicestwienia żadnego elementu istnienia.”

28. „Co więcej, Subhuti, gdyby jakiś syn rodu albo jakaś córka rodu, napełniwszy siedmioma rodzajami klejnotów tyle światów, ile jest piasku w rzece Ganges, ofiarowałby je w darze, i gdyby jakiś bodhisattwa osiągnął cnotę wytrwałości odnośnie tego pozbawionego ‘ja’ i niepowstałego pouczenia religijnego, to on właśnie z tego powodu wytworzyłby wielkie nagromadzenie zasług, niepoliczalne i niezmierzone. Ponadto, Subhuti, bodhisattwa nie powinien przyswajać sobie nagromadzenia zasług.”
Czcigodny Subhuti odrzekł: — „O Panie, czyż bodhisattwa powinien przyswajać sobie nagromadzenie zasług?”
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, powiedziane zostało, że powinien przyswajać sobie, a nie, że powinien się chwytać (ujmować błędnie). Dlatego mówi się ‘powinien nabywać’.”

29. „Co więcej, Subhuti, gdy ktoś mówi te słowa: ‘Tathagata odchodzi lub przychodzi, powstaje lub siada, lub kładzie się spać’, to ten nie rozumie znaczenia tego, co mówiłem. A to dlaczego? — Subhuti, mówi się ‘Tathagata’[4], ponieważ on nigdzie nie odchodzi i znikąd nie przychodzi. Dlatego nazywa się ‘Tathagata, Święty, Doskonale Oświecony Budda’.”

30A. „Co więcej, Subhuti, gdyby jakiś syn rodu albo jakaś córka rodu zmielił na pył tyle światów, ile jest drobin ziemi w systemie świata liczącym trzy tysiące wielkich tysięcy, a mianowicie jakby na zbiór atomów, to jak myślisz, Subhuti, czy wielki byłby ów zbiór atomów?”

[4]Sanskr. *Tathâgata* ‘Ten, który tak poszedł’ albo ‘Ten, który tak przyszedł’.

Subhuti odrzekł: — „Tak, Panie, tak właśnie wielki byłby ów zbiór atomów. A to dlaczego? — O Panie, albowiem gdyby istniał wielki zbiór atomów, to Błogosławiony nie nazwałby go ‘wielkim zbiorem atomów’. A to dlaczego? — Ponieważ nazwany przez Błogosławionego ‘wielki zbiór atomów’ Tathagata ogłosił jako niebędący zbiorem. Dlatego zwie się ‘zbiór atomów’.”

30B. „Ten system świata liczący trzy tysiące wielkich tysięcy, o którym mówił Tathagata, przez Tathagatę został określony jako niebędący systemem świata. Dlatego zwie się ‘system świata liczący trzy tysiące wielkich tysięcy’. A to dlaczego? — Ponieważ, o Panie, gdyby istniał jakiś system świata, byłby on ujmowany jako całość. Owo zaś ujęcie całościowe, które głosił Tathagata, zostało określone przez Tathagatę jako nie-ujęcie. Dlatego zwie się ‘ujęcie całościowe’.”
Błogosławiony rzekł: — „Subhuti, owo ujmowanie całościowe jest niewyrażalne i nie można o tym mówić jako elemencie istnienia. Jest ono w ten sposób ujmowane przez głupich, pospolitych ludzi.”

31A. „Subhuti, gdyby ktoś powiedział, że Tathagata głosił pogląd odnośnie ‘ja’, że Tathagata głosił pogląd odnośnie ‘istoty’, pogląd odnośnie ‘życia’, pogląd odnośnie ‘osoby’, to czy byłyby to słowa mówiącego słusznie?”
Subhuti odrzekł: — „Nie, Panie, nie byłyby! Nie, Sugato, nie byłyby! A to dlaczego? — Albowiem, o Panie, to, co Tathagata głosił jako pogląd odnośnie ‘ja’, to właśnie Tathagata ogłosił jako nie-pogląd. Dlatego zwie się ‘pogląd odnośnie ja’.”

31B. Błogosławiony rzekł: — „Tu, Subhuti, ten, kto wyruszył w drogę wozem bodhisattwów w ten sposób powinien poznać, postrzegać elementy istnienia i gorliwie na nich polegać, przez co powinien rozumieć, ażeby się nie opierać na pojęciu elementów istnienia. A to dlaczego? — Subhuti, to ‘pojęcie odnośnie elementów istnienia, pojęcie odnośnie elementów istnienia’ Tathagata głosił jako nie-pojęcie. Dlatego zwie się ‘pojęcie odnośnie elementów istnienia’.”

32A. „Co wiecej, Subhuti, gdyby jakiś bodhisattwa mahasattwa, napełniwszy siedmioma rodzajami klejnotów systemy świata, niepoliczalne i niezmierzone, ofiarował je w darze, lub gdyby jakiś syn rodu albo jakaś córka rodu, przepisawszy z tego pouczenia religijnego Doskonałości Mądrości jedynie jedną zwrotkę o czterech wersach, wziął ją, zachowywał, recytował, całkowicie i szeroko ją innym należycie objaśniał, to z tego powodu wytworzyłby wielkie nagromadzenie zasług, niepoliczalne i niezmierzone.
I w jaki sposób należycie by ją objaśniał? Tak, jakby nie objaśniał — w ten właśnie sposób objaśniałby. Dlatego powiada się ‘należycie objaśniałby’.”

„Jako gwiazdę, zaćmienie wzroku, lampę,
ułudę, rosę, bańki powietrza,
sen, błyskawicę, chmurę —
tak należy postrzegać uwarunkowaną rzecz.”

32B. Na te słowa wypowiedziane przez Błogosławionego i starszy Subhuti, i owi mnisi, i owi bodhisattwowie, i czterorakie poczwórne zgromadzenie mnichów, mniszek, świeckich wyznawców i świeckich wyznawczyń, i świat — wraz z bogami, ludźmi, półbogami i gandharwami — wszyscy uradowali się i sławili słowa Błogosławionego.

Oto Szlachetna Sutra Wielkiego Wozu zwana ‘Doskonałość Mądrości Tnąca jak Diament’ jest zakończona.

***

Pokłon Błogosławionej Doskonałości Mądrości!

OM, NA TAD TI TA / I LI ŚI / I LI ŚI / MI LI ŚI / MI LI ŚI / BHI NA JAN / BHI NA JAN / NA MO BHA GA WA TE / PRAD TJAM PRA TI / I RI TI / I RI TI / MI RI TI / MI RI TI / ŚU RI TI / ŚU RI TI / U ŚU RI / U ŚU RI / BHU JU JE BHU JU JE SWA HA //

To Serce [Doskonałości Mądrości] Tnące jak Diament, dzięki wyrecytowaniu raz jeden będzie się równało przeczytaniu Diamentowej Sutry dziewięćdziesiąt tysięcy razy.

> „Elementy istnienia powstają skutkiem przyczyn
> i Tathagata wyjawił ich przyczynę
> a także ich unicestwienie — oto co głosi Wielki Asceta.”

SWA HA / OM SWA STI /

Spośród osiemdziesięciu czterech tysięcy zbiorów *dharmy* ten Tnący Diament [Doskonałości Mądrości], będący esencją Nauki, mocą cnoty zapisany złotym atramentem na dobrym papierze mającym podłoże jakby z lapis lazuli, niechaj zapewni długi żywot temu, kto podtrzymuje Naukę i rozkwit Nauczania Buddy.

Oby w szczególności rodzice Dżampaczojdżora (Byams pa chos ’byor), który zamówił [tę Sutrę], a także wszystkie istoty z nimi związane, urzeczywistniwszy dwa rodzaje cnoty i oczyściwszy się całkowicie z dwóch rodzajów przeszkód, wkrótce mogli przenieść się szybko w stan najwyższej godności Wszechwiedzącego!

Oby w sferze świata spadały deszcze o czasie i świętowano zawsze pomyślne zbiory i [obfitość] bydła, [oby ludzie] zawsze trwali jakby w prawieku szczęśliwości!

Oby mocą błogosławionego współczucia niezachwianych Trzech Klejnotów, po szybkim spełnieniu się wszystkich słów przeczystych życzeń, wszystkie istoty, po odrodzeniu się we wspaniałym polu błogosławieństwa, ujrzały oblicze Amitabhy i usłyszały jego głos!

Oto są słowa życzeń.

// ŚU BHAM ASTU SARWA DŻA GA TAM //

Diamentowa Sutra

Bibliotheca Buddhica Polonica

Tekst tybetański, przygotował Maciej Grzeszczuk

གཅིག

༄༅། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

A

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱརྱ་བཛྲ་ཙྪེ་དི་ཀ་པྲ་ཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ་ནཱ་མ་མ་ཧཱ་ཡ་ན་སཱུ་ཏྲ། བོད་སྐད་དུ།

B

གཉིས

༄༅། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྡོ་རྗེ་
གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། །སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་

1

འདས་མཉན་ཡོད་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་མགོན་མེད་ཟས་
སྦྱིན་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་དགེ་སློང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་དགེ་
སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་སོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔ་དྲོའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། ཤམ་ཐབས་དང་

2

གཉིས	༄༅། །ཆོས་གོས་སྣ་ལ་གསོལ་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་བསྣམས་ནས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཉན་ཡོད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོར་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་གཤེགས་ནས་ཞལ་ཟས་གསོལ་ཏེ་ཟས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་དེ། ཟས་ཕྱི་མའི་བསོད་སྙོམས	3

	སྤངས་ནས་ལྷུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་བཞག་ནས། ཞབས་བསིལ་ཏེ་གདན་བ་ཤམས་པ་ལ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ནས་སྐུ་དྲང་པོར་བསྲང་སྟེ་དྲན་པ་མངོན་དུ་བཞག་ནས་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་དགེ་སློང་མང་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ལྷགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ལན་གསུམ་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ	4
ཉི	༄༅། །འདུག་གོ། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས	5

	པའི་དམ་པ་ཇི་སྙེད་པས་ཕན་གདགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་དམ་པ་ཇི་སྙེད་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བགྱི། །ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་བཟུང་བར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས	6

ཉིས ༄༅། །གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་དེ་
བཞིན་នོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ 7
དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་དམ་པས་ཕན་གདགས་སོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་

གཏད་པའི་དམ་པས་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ལ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་
ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པས་ཇི་
ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་བཟུང་ 8
བར་བྱ་བ་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསོལ་ནས། ཚེ་
དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་མཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས

སུམ ༄༅། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་
འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས། འདི་སྙམ་དུ་
བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཇི་ཙམ་སེམས་ཅན་དུ་བསྡུ་བས་བསྡུས་པ། སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་ 9
པའམ། མངལ་ལས་སྐྱེས་པའམ། དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པའམ། རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་
པའམ། གཟུགས་ཅན་ནམ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའམ། འདུ་ཤེས་ཅན་ནམ། འདུ་

ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ནམ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་ཙམ་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་
པས་བཏགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་
སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་ 10
འདས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་
སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ

བདུན་

༄༅། །སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་
བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་གང་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་
གམ། སྲོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་གམ། གང་ཟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན། དེ་བྱང་ཆུབ་ 11
སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དངོས་
པོ་ལ་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་

པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་དང་།
དྲི་དང་རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་ལ་ཡང་མི་གནས་བར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་ཅི་
ནས་ཀྱང་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་ 12
པ་སྦྱིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་མི་གནས་བར་སྦྱིན་
པ་སྦྱིན་པ་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་ཚད་གཟུང་བར་སླ་བ་མ་ཡིན་པའི་

བརྒྱད་

༄༅། །ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་
ཚད་གཟུང་བར་སླ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་
ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་དང་། ནུབ་ 13
དང་། བྱང་དང་། སྟེང་དང་། འོག་གི་ཕྱོགས་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་དང་། ཕྱོགས་
བཅུའི་ནམ་མཁའི་ཚད་བཟུང་བར་སླ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་

ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པ་དེའི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་ཚད་བཟུང་བར་སླ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་ 14
དུ་སེམས། མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྙམ་མམ།
རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །མཚན་ཕུན་སུམ་

༄༅། །ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སོ། །དེ་
ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་གང་
ཉྲ གསུངས་པ་དེ་ཉིད། མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུའོ། །དེ་སྐད་ 15
ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་ཇི་ཙམ་དུ་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་

བརྫུན་ནོ། །ཇི་ཙམ་དུ་མ་ཆེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་མི་བརྫུན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚན་དང་མཚན་མ་མེད་པར་བལྟའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་ 16
འདས་མ་འོངས་པའི་དུས་ལྔ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ། དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་
འགྱུར་བ་ན། སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེའི་ཚིག་བཤད་པ་དག་ལ་ཡང་

༄༅། །དག་པར་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་པ་ལྟ་མཆིས་ལགས་སམ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གང་ཁྱོད་འདི་སྐད་དུ་མ་འོངས
ཞེ པའི་དུས་ལྔ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ། དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ན། 17
སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེའི་ཚིག་བཤད་པ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་མཆིས་ལགས་སམ། ཞེས་ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་

ཟེར་ཅིག །རབ་འབྱོར་མ་འོངས་པའི་དུས་ལྔ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་
པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དག་འབྱུང་སྟེ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་ 18
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་
པ་མ་ཡིན། སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རབ་འབྱོར་སངས་

བཅུག

༄༅། །རྒྱས་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཤིང་སངས་རྒྱས་འབུམ་
ཕྲག་དུ་མ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དག་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་དེ་དག་འབྱུང་ངོ། །རབ་འབྱོར་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེའི་བཤད་པ་དག་ལ་ 19
སེམས་དད་པ་གཅིག་ཙམ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་
ཏོ། །རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་ཏེ། རབ་འབྱོར་སེམས་

ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྡུད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་
དག་ནི། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། 20
སྲོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན། གང་ཟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་
འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་

བཅུས

༄༅། །མེད་པར་ཡང་འདུ་ཤེས་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་
ཡང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི། ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་དག་ 21
གིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་
དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་བདག་མེད་པར་འདུ་

ཤེས་འཇུག་ན་ཡང་དེ་ཉིད་དེ་དག་གིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་དུ་
འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱང་ལོག་པར་བཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཆོས་མ་ 22
ཡིན་པ་ཡང་མི་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལས་དགོངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་
ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཟིངས་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྤང་བར་བྱ་ན། ཆོས་

ཉི་གསུམ

༄༅། །མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྙོམས་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་
དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ 23
ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྙམ་མམ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཆོས་དེ་གང་ཡང་བསྟན་སྙམ་མམ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཚལ་བ་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ 24
པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་གང་
ཡང་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ ཆོས་དེ་གང་ཡང་

ཉི་བཞི

༄༅། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའམ། བསྟན་པ་དེ་ནི་གཟུང་དུ་མ་
མཆིས་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱང་མ་ལགས། ཆོས་མ་མཆིས་པ་ཡང་མ་
ལགས་པའི་སླད་དུའོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་འདུས་མ་ 25
བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སླད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་
འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་

གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་
ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་
དུ་བསྐྱེད་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་ 26
བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དེའི་གཞི་དེ་ལས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཕུང་

བཅུ་ལྔ

༄༅། །པོ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། རབ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས།
གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་ 27

ནས་གཞན་དག་ལ་འཆད་ཅིང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ན། གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་
པོ་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་འདི་ལས་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཞེས 28

བཅུ་དྲུག

༄༅། །བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་
དུ་སེམས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་
དུ་སེམས་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །
དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཅི་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ 29

སྟེ། དེས་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །གཟུགས་ལ་ཡང་མ་ཞུགས། སྒྲ་ལ་ཡང་མ་ལགས།
དྲི་ལ་ཡང་མ་ལགས། རོ་ལ་ཡང་མ་ལགས། རེག་བྱ་ལ་ཡང་མ་ལགས། ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་
མ་ཞུགས་ཏེ། དེས་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས
གལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས
པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། 30

བཅོ་བདུན།

༄༅། །སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་བ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྙམ་
མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། གང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་ 31

སྟེ། དེས་ན་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་
འོང་བ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་
གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་།
སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཕྱིར་མི་འོང་བ་འདི་སྙམ་དུ་བདག 32

བཅོ་བརྒྱད།

༄༅། །གིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྙམ་མམ།
རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་
ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་
སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།
རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དགྲ་བཅོམ་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་དགྲ་བཅོམ 33

པ་ཉིད་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། གང་དག་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོས་དེ་གང་
ཡང་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག
གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་
འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན 34

བཅུ་དགུ	༄༅། །བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྔན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལགས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག	35
	གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་རབ་འབྱོར་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཞེས་ལུང་མི་སྟོན་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་	36
ཉི་ཤུ	༄༅། །མཛད་ལས་གང་བླངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་བླངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་ཡེ་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ་བདག	37
	གིས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ནི་མི་བདེན་པར་སྨྲའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཀོད་པ་དེ་དག་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་འདི་ལྟར་མི་གནས་པར་སེམས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་	38

ཉེར་གཅིག

༄༅། །པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་། ཆོས་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ཞིག་ལུས་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ 39
རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་ཙམ་དུ་གྱུར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ལུས་དེ་ཆེ་བ་
ཡིན་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལུས་དེ་ཆེ་བ་ལགས་

སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལུས་དེ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་དེ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་ལུས་དེ་ཆེ་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་
དངོས་པོ་མ་མཆིས་བས་དེས་ན་ལུས་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་ 40
འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གངགཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྙེད་པ་གངགཱའི་ཀླུང་ཡང་དེ་སྙེད་
ཁོ་ནར་གྱུར་ལ། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་མང་བ་ཡིན་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་

ཉེར་གཉིས

༄༅། །གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གངགཱའི་ཀླུང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་
མང་ལགས་ན། དེ་དག་གིས་བྱེ་མ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་མོས་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ། 41
གང་གཱའི་ཀླུང་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སྐྱེས་པའམ།
བུད་མེད་ལ་ལ་ཞིག་གི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྦྱིན་
པ་བྱིན་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་
བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ 42
མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དེ་གཞི་
དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་

ཉིཿ གསུམ

༄༅། །པ། རབ་འབྱོར་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁམས་དེ་སྟེང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་ནས། གཞན་དག་ལ་ཡང་དག་
པར་རབ་ཏུ་བཤད་དེ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ན། དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ 43

ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ས་ཕྱོགས་གང་ན་
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་འདོན་ཏམ་སྟོན་
པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་
གྱུར་བ་ཡིན་ན་སུ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལེན་པ་དང་། འབྲི་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་
འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ 42

ཉིཿ བཞི

༄༅། །བ་དེ་ངོ་མཚར་རབ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ས་ཕྱོགས་དེ་ན་
སྟོན་པའམ། བླ་མ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་རུང་བར་གནས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་བཟུང་བར་བགྱི། དེ་
སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ 45

ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་མིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདི་དེ་ལྟར་བཟུང་ཤིག །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་
སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྙམ་མམ། 46

ཉེར་ལྔ

༄༅། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གང་གསུངས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྡུལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་སྙམ་མམ། རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སའི་རྡུལ་དེ་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་ 47

གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སའི་རྡུལ་གང་ལགས་
པ་དེ་རྡུལ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་སའི་རྡུལ་
ཞེས་བགྱིའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཁམས་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ 48
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་

ཉེར་དྲུག

༄༅། །མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་
གྱིས་གསོལ་པ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ 49
ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དེ་དག་
མཚན་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་སྐྱེས་

བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རྣམས་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་སྐྱེས་བའམ། བུད་མེད་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལུས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་
བྱེ་མ་སྙེད་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་ 50
པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ན། དེ་ཉིད་གཞི་དེ་
ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན

༄༅། །པ་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་མཆི་མ་ཕྱུང་སྟེ། དེས་མཆི་མ་ཕྱིས་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དེ་བཞིན་
ཉེར་བདུན་ གཤེགས་པ་ཇི་སྙེད་པས་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བདེ་ 51
བར་གཤེགས་པ་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་
ཚུན་ཆད་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་སྔོན་ནམ་ཡང་མ་ཐོས་ལགས་སོ། །དེ་

ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མདོ་སྡེ་བཤད་པ་འདི་ལ་གང་དག་ཡང་དག་པར་
འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ངོ་མཚར་རབ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་པ་གང་ 52
ལགས་པ་དེ་ཉིད་འདུ་ཤེས་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་ཡང་དག་པར་འདུ་ཤེས་
ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་

༄༅། །གྲངས་འདི་བཤད་པ་ལ་རྟོག་ཅིང་མོས་པ་ནི། བདག་ལ་ངོ་མཚར་མ་
ལགས་ཀྱིས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སླད་མའི་ཚེ་སླད་མའི་དུས་ལྔ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་སེམས་
ཉེར་བརྒྱད་ ཅན་གང་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལེན་པ་དང་། འབྲི་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་ 53
བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ངོ་མཚར་རབ་དང་ལྡན་པར་
འགྱུར་ལགས་སོ། །ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་

མི་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་
འདུ་ཤེས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཏུ་
འདུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་ 54
འདུ་ཤེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ཉིད་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སླད་དུའོ།

ཉེར་དགུ ༄༅། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་
འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སླད་དུའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་དེ་དེ་ 55
བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དག་མདོ་སྡེ་འདི་བཤད་པ་ལ་མི་སྐྲག
ཅིང་མི་དང་ངས་ལ་ཀུན་ཏུ་དང་ངས་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ངོ་མཚར་རབ་དང་ལྡན་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གསུངས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དམ་པ་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དེ་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ 56
ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་

སུམ་ཅུ ༄༅། །ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་གང་གི་ཚེ་ཀ་ལིང་ཀའི་རྒྱལ་པོས། ངའི་ཡན་ལག་དང་
ཉིད་ལག་རྣམས་བཅད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ང་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་སམ། སེམས་ཅན་དུ་
འདུ་ཤེས་སམ། སྲོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་སམ། གང་ཟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མ་བྱུང་ཞིང་། 57
ང་ལ་འདུ་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་ང་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་བྱུང་ན། དེའི་ཚེ་

གནོད་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་འབྱུང་ལ། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འདུ་
ཤེས་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་བྱུང་ན། དེའི་ཚེ་གནོད་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཏེ། འདས་པའི་དུས་ན་ང་ཚེ་རབས་ལྔ་བརྒྱར་ 58
བཟོད་པ་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲང་སྲོང་དུ་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་། ང་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མ་བྱུང་།
སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་དང་། སྲོག་ཏུ་འདུ་ཤེས་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འདུ་ཤེས་མ་བྱུང་ངོ་། །

སོ་གཅིག

༄༅། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་བས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོས་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་ 59
པར་བྱའོ། །སྒྲ་དང་དྲི་དང་རོ་དང་། རེག་བྱ་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
ཆོས་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཆོས་མེད་པ་ལ་ཡང་མི་གནས་

པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་བར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་འདི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པར་ 60
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་

སོ་གཉིས

༄༅། །གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་གང་དག་གསུངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་མེད་
པའོ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གསུང་བ། 61
བདེན་པར་གསུང་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
ལོག་པར་གསུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

ཆོས་གང་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའམ། བསྟན་པ་དེ་ལ་བདེན་པ་དེ་ཡང་
མེད། །རྫུན་པ་ཡང་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་
མུན་པར་ཞུགས་ན་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་ 62
སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
ནམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་

སོ་གསུམ་

༄༅། །མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་མ་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་
གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་
རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་
བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་
པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་ 63

པས་གཟིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་སྐྱེས་པའམ། བུད་མེད་གང་ཞིག་སྔ་
དྲོའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ལུས་གངེའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཡོངས་སུ་གཏོང་ལ། ཕྱེད་ཀྱི་དུས་དང་།
ཕྱི་དྲོའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ལུས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། རྣམ་
གྲངས་འདི་ལྟ་བུར་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་དུ་མར་ལུས་ཡོངས་སུ་ 64

སོ་བཞི་

༄༅། །གཏོང་བ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་མི་སྤོང་ན།
དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་ན།
གང་གིས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་།
ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་
ཅི་སྨོས། ཡང་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་། 65

མཚུངས་པ་མེད་དེ། འདིའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་
བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། ཐེག་པ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་སོ། །གང་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་འདི་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་ 66

སོ་ལྔ
༄༅། །བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ 67
དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་ཏེ།
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་
པར་འགྱུར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མཚུངས་པ་མེད་
པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་

ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ངའི་བྱང་ཆུབ་ཕྲག་པ་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ 68
ན། རབ་འབྱོར་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་མཉན་པར་མི་ནུས་
ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན། སྲོག་
ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཉན་པ་དང་བླང་བ་དང་
བཟུང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

སོ་དྲུག
༄༅། །ཡང་རབ་འབྱོར་ས་ཕྱོགས་གང་ན་མདོ་སྡེ་འདི་སྟོན་པའི་ས་ཕྱོགས་ 69
དེ་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཆོད་པ་བྱ་བར་འོས་པར་
འགྱུར་རོ། །ས་ཕྱོགས་དེ་ཕྱག་བྱ་བར་འོས་པ་དང་། སྐོར་བ་བྱ་བར་འོས་པར་འགྱུར་
ཏེ། ས་ཕྱོགས་དེ་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བུའམ།
རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེའི་ཚིག་འདི་དག་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ

དང་། འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་སར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་མནར་བར་འགྱུར། 70
ཤིན་ཏུ་མནར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཚེ་
རབས་སྔ་མའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་དག་བྱས་པ་དེ་དག་ཚེ་འདི་
ཉིད་ལ་མནར་བས། ཚེ་རབས་སྔ་མའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་གང་
དག་བྱས་པ་དེ་དག་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཞེ་བདུན

༄༅། །རབ་འབྱོར་ངས་མངོན་པར་ཤེས་ཏེ། འདས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་
གྲངས་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་སྔ་རོལ་གྱི་ཡང་ཆེས་
སྔ་རོལ་ན། སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་དག་བྱུང་བ་
ངས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། མ་མཉེས་པར་མ་བྱས་ནས་ཐུགས་འབྱུང་བར་མ་བྱས་ཏེ། 71

རབ་འབྱོར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ངས་མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཐུགས་འབྱུང་བར་
མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མའི་དུས་ལྔ་བརྒྱའི་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། མདོ་སྡེ་འདི་ལེན་པ་
དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་གང་
ཡིན་པ་ལས། རབ་འབྱོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྔ་མས་
བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། སྟོང་གི་ཆ་དང་། འབུམ་གྱི་ཆ་དང་། གྲངས་དང་ཚོད་དང་ 72

ཞེ་བརྒྱད

༄༅། །བགྲང་བ་དང་། དཔེ་དང་ཟླ་དང་རྒྱུར་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །རབ་འབྱོར་
གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
ཇི་སྙེད་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ངས་བརྗོད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་སྨྱོས་སྨྱོས་པོར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་
འཁྲུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ 73

སྟེ། འདིའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གནས་
པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བགྱི། ཇི་ལྟར་སེམས་རབ་ཏུ་བཟུང་བར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་
གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་ 74

སོ་དགུ

༄༅། །སྐུལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་
དག་བར་ཞུགས་པས་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྷག་
མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླའོ། །དེ་ 75
ལྟར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གང་
ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་

བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་
ཤེས་འཇུག་ན་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱ་ལ། གང་ཟག་གི་བར་དུ་འདུ་ཤེས་
འཇུག་ན་ཡང་། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། 76
རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་
གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

བཞི་བཅུ

༄༅། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གང་
ཡང་ཡོད་སྙམ་མམ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་ 77
དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་
མཆིས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ 78
པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ལས་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་

ཞེ་གཅིག

༄༅། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་
ང་ལ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་མི་
སྟོན་པ་ཞིག་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་བླ་ན་མེད་པ 79

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་
གང་ཡང་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ང་ལ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་
ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་
འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས 80

ཞེ་གཉིས

༄༅། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བླ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་
ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལོག་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར 81

རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཆོས་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའམ། བསྟན་པ་དེ་ལ་
བདེན་པའང་མེད། རྫུན་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཆོས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས 82

ཞེ་གསུམ

༄། །བྱེ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ཞིག་མིའི་ལུས་དང་ལྡན་
ཞིང་ལུས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐྱེས་བུ་མིའི་ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་ཆེན་པོ་ཞེས་
གང་གསུངས་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུས་མ་མཆིས་པར་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་
ལུས་དང་ལྡན་ཞིང་ལུས་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། 83

རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་སྐད་དུ་བདག་
གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླའོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ན། དེ་ 84

ཞེ་བཞི

༄། །བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་མེད་པ། སྲོག་
མེད་པ་གང་ཟག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། བདག་གིས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་བསྒྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་
ན། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཞིང་བཀོད་
པ་རྣམས་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་བཀོད་པ་མེད་པར་དེ་བཞིན་ 85

གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཞིང་བཀོད་པ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་
འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། ཆོས་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པ་
ཆོས་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་མོས་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ 86

ཞེ་བཞི	༄༅། །ཤའི་སྤྱན་མངའ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤའི་སྤྱན་ མང་འོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྷའི་སྤྱན་མངའ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་ པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལྷའི་	87

	སྤྱན་མངའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་ སེམས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤེས་ རབ་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་འོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་ དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་	88

ཞེ་ལྔ	༄༅། །གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ། དེ་ བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་འོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ མངའ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་མངའ་འོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་	89

	བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གང་གའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྙེད་པ་ གང་གའི་ཀླུང་ཡང་དེ་སྙེད།ཡོ་ནར་གྱུར་ལ། དེ་དག་གི་བྱེ་མ་དེ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ ཁམས་སུ་གྱུར་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་མང་བ་ཡིན་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་མང་ ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་	90

ཞེ་བདུན	༄༅། །དག་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བསམ་བ་ཐ་དད་པའི་ སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ངས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་རྒྱུན་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ འདས་པའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་	91
	སུ་མེད། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་ འདི་ཇི་སྙམ་ དུ་སེམས། གང་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱིས་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་ གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་བསྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་	92
ཞེ་བརྒྱད	༄༅། །འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་នོ། །དེ་དེ་བཞིན་ ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མང་ དུ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ ཕུང་པོར་གྱུར་པ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་དེ་བཞིན་ གཤེགས་པ་མི་གསུང་ངོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་	93
	ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ ལྡན་འདས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི། དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་	94

ཞེ་དགུ

༄༅། །སྐུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། དེ་ 95

བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་གསུངས་པ་དེ། མཚན་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་མཚན་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་
འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་སྙམ་དུ་ངས་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་
དགོངས་སོ་སྙམ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་ལྟར་མི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་ 96

ལྔ་བཅུ

༄༅། །བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་འབྱོར་སུ་ཞིག་
འདི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཟེར་ན། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མེད་
པ་དང་ལོག་པར་ཟིན་པས་ང་ལ་སྐུར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་
ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཆོས་བསྟན་པ་ཆོས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དམིགས་
པར་འགྱུར་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་ 97

དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འོངས་
པའི་དུས་ན། སེམས་ཅན་གང་དག་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཤད་པ་འདི་ཐོས་ནས། མངོན་པར་ཡིད་
ཆེས་པར་འགྱུར་བ་འབྱུང་བ་ལྟ་མཆིས་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ 98

ང་གཅིག

༄༅། །ག་ཤེགས་པས་དེ་དག་སེམས་ཅན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་སྙམ་མམ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས 99

པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཆིས་ལགས་སོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཤིང་མེད་དེ། དེས་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་ཆོས་དེ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་མཉམ་པ་དང་། མཉམ་པ་གང་ཡང་མེད་པས། དེས་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ། །བླ་ན་མེད 100

ང་གཉིས

༄༅། །པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྲོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པར་མཉམ་པ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །རབ་འབྱོར་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་དག་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བུའམ། རིགས 101

ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རི་འི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཕུང་པོ་མངོན་པར་བསྡུས་ཏེ། སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། གང་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་བཟུང་ནས་གཞན་དག་ལ་ཡང་རབ་པར་བསྟན་ན། རབ་འབྱོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྔ་མ་དེས་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར 102

ང་བཅུས

༄། །མི་ཡོད་པ་ནས་རྒྱུའི་བར་དུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་
སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་སྙམ་དུ་ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་བཀྲོལ་
ལོ་ཞེས་དགོངས་སོ་སྙམ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་
འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་བཀྲོལ་བའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གང་ལ་ལ་ཞིག་བཀྲོལ་བར་ 103

གྱུར་ན། དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་
པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་། །རབ་འབྱོར་བདག་ཏུ་
འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ནི། འཛིན་པར་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ན། དེ་ཡང་བྱིས་པ་
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ངོ་། རབ་འབྱོར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་
དག་སྐྱེ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་ 104

ང་བཞི

༄། །བོ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། མཚན་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བགྱི་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་ 105

གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པར་བལྟ་བར་འགྱུར་ན། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་མཚན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་མི་
བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཚལ་བ་ལྟར་ 106

༄། །ཉ། མཚན་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བལྟ་བར་
མི་བགྱི་ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག
ང་ཆ བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྒྲར་ཤེས་པ། ། 107
ལོག་པའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་བོ་དེ་དག་ང་མི་མཐོང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་
ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྣམ

པར་ཤེས་མི་ནུས། །རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། མཚན་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་སོ་སྙམ་དུ་འཛིན་ན། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རབ་འབྱོར་མཚན་ 108
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་ཁྱོད་འདི་སྙམ་དུ་བྱང་

༄། །ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས།
ཆོས་གང་ལ་ལ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤིག་པའམ་ཆད་པར་བཏགས་པའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་ན།
ང་ཉ་ན རབ་འབྱོར་དེ་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག 109
པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཆོས་གང་ཡང་རྣམ་པར་བཤིག་པའམ། ཆད་པར་བཏགས་
པ་མེད་དོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་
བྱིན་པ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བདག་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ན། དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་ 110
དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

དཔ་ལྔ

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསྒོད་ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་མི་
བགྱི་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཡོངས་སུ་
གཟུང་མོད་ཀྱིས། ལོག་པར་མི་བཟུང་སྟེ་དེས་ན་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ 5
རབ་འབྱོར་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུད་དམ་བྱོན་ཏམ།
བཞེངས་སམ། བཞུགས་སམ། མནལ་བར་མཛད་དོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེས་ཡིས་ངས་

བཤད་པའི་དོན་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། གར་ཡང་མ་བཞུད། གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་དག྄་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་རབ་འབྱོར་རིགས་ 6
ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སའི་རྡུལ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་

ད་པ་[illegible]

༄༅། །ཚོགས་བཞིན་དུ་ཕྱེ་མར་བྱས་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས།
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་དེ་མང་བ་ཡིན་སྙམ་མམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་དེ་ལྟར་ལགས་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་དེ་མང་བ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ 113
སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཤིག་མཆིས་པར་གྱུར་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བཀའ་མི་སྩྩལ་བའི་སླད་དུའོ།

།དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཚོགས་
མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུངས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ཚོགས་
ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ 114
ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཁམས་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་
སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན།

ང་ངོ་ཞུ

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིག་མཆིས་པར་གྱུར་
ན། དེ་ཉིད་རི་ལ་པོར་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་སླད་དུ་ལགས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རི་ལ་པོར་
འཛིན་པར་གསུངས་པ་དེ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་
སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་རི་ལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
པ། རབ་འབྱོར་རི་ལ་པོར་འཛིན་པ་ཉིད་ནི་ཐ་སྙད་དེ། ཆོས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། 115

དེ་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་ངོ་། །རབ་འབྱོར་གང་ལ་ལ་ཞིག་འདི་སྐད་དུ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དུ་
ལྟ་བ་དང་། སྲོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན་དེ་ཡང་དག་པས་
སྨྲ་བས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། 116
།བདེ་བར་གཤེགས་པ་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་

ཉག་ཅོ

༄༅། །བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལྟ་བ་མ་
མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་བདག་
ཏུ་ལྟ་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ 117
འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས། འདི་ལྟར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ། ལྟ་བར་བྱ། མོས་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ཆོས་སུ་

འདུ་ཤེས་པ་ལ་མི་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་ཆོས་སུ་
འདུ་ཤེས་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་འདུ་ཤེས་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ 118
རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པ་དག་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་རབ་ཏུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་

རེ་གཅིག	༄། །སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གིས་ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་བཞི་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ ཙམ་བྲིས་ནས་འཛིན་ཏ་མ། འཆང་ངམ། ཀློག་གམ། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་དམ་ གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ན་དེ་ཉིད་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ ནམས་ཆེས་མང་དུ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་དག་	119

	པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མི་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་ པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ། དེས་ན་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྐར་མ་རབ་ རི་བ་མར་མེ་དང་། །སྒྱུ་མ་ཟིལ་པ་ཆུ་བུར་དང་། །རྨི་ལམ་གློག་དང་སྤྲིན་ལྟ་བུ། །འདུ་ བྱས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ལྟ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ ནས། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་དང་། དགེ་སློང་དེ་དག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་	120

རེ་གཉིས	༄། །དེ་དག་དང་། འཁོར་བཞི་པོ་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་ བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། དྲི་ཟར་བཅས་ པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་ བསྟོད་དོ།། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ།། །།ན་མོ་བྷ་ག་ཝ་ཏེ། པྲ་ཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ་ཡེ།	121

	ཨོཾ་ན་ཏ་ད་ཏི་ཏ། ཨི་ལི་ཤི། ཨི་ལི་ཤི། མི་ལི་ཤི། མི་ལི་ཤི། བྷི་ན་ཡན་བྷི་ན་ན་ཡན། ན་མོ་བྷ་ག་ཝ་ཏེ། པྲད་ཏྱཾ་པྲ་ཏེ། ཨི་རི་ཏི། ཨི་རི་ཏི། མི་ར་ཏི། མི་རི་ཏི། ཤུ་རི་ཏི། ཤུ་རི་ཏི། ཨུ་ཤུ་རི། ཨུ་ཤུ་རི། བྷུ་ཡུ་ཡེ་བྷུ་ཡུ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་སྙིང་པོ་ འདི་ལན་གཅིག་བཟླས་པས་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ཁྲི་དགུ་སྟོང་བཀླགས་པ་དང་མཉམ་པར་ འགྱུར་རོ།། །།ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུ་ནྟེ་ཥཱཾ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་བ་དཏ།	122

པ་གསུམ

༄༅། །ཏྲི་ཀཱ་ཛྙཱ་ཡོ་ནི་རོ་ཧྣ་ཨེ་ཚེ་བྷཱ་དྲི་མ་ཏྲཱ་ཤྲ་མ་ཧཿ སྭཱ་ཧཱ།། ཧཱུྃ་ ཨོཾ་སྭ་སྟི། ཆོས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས། །བཀའ་ཡི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་འདི།། བཻཌཱུརྻ་ཡི་
བཞི་ཤོག་བཟང་པོ་ལ། །རིན་ཆེན་དང་པོའི་ཕྱུ་བས་བྲིས་དགེའི་མཐུའི། །སངས་རྒྱས་
བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་སྐུ་ཚེ་རྟེན། །ཁྱད་པར་སྐྱོ་སྦྱོར་བྱམས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱི། །ཕ་
མས་ཐོགས་དྲངས་འབྲེལ་ཐོགས་སེམས་ཅན་ཀུན། །ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཤིང་

123

སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པ། །བྱང་ཞིང་དག་ནས་རིང་མིན་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི། །གོ་འཕང་མཆོག་ལ་མྱུར་དུ་འགོད་ནུས་ཤོག། འཛིག་རྟེ་
ཁམས་སུ་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་ཕེབས། །ལོ་ཕྱུགས་རྟག་ཏུ་ལེགས་པའི་
དགའ་སྟོན་ལ། །རྫོགས་ལྡན་ཇི་བཞིན་རྒྱུན་རིང་གནས་པར་ཤོག། བསླུ་
མེད་མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་མཐུ་ཡི།། རྣམ་དག་སྨོན་པའི་རྒྱུ

124

པ་བཞི་རྫོགས།

༄༅། །ཚོགས་ཀུན་མྱུར་འགྲུབ་ནས། །འགྲོ་ཀུན་བདེ་བ་ཅན་གྱི
ཞིང་མཆོག་ཏུ། །སྐྱེས་ནས་ནས་དཔག་མེད་ཞལ་མཐོང་གསུམ་ཐོབ
ཤོག། ཅེས་མཇུག་གི་སྨོན་ཚིག་གོ། ཤུ་བྷཾ་མསྟུ་སརྦ་ཛ་ག་ཏཾ།། །།

125